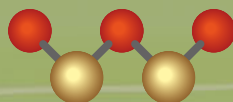

Gruvan gjorde den svenska stugan röd

Röd slamfärg har använts i Sverige sedan 1500-talet. Råvaran är rödmull som bildas när järnhaltiga malmhögar vittrar. Viktigast i pigmentet är järn(III)oxid.

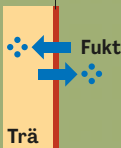
Den svenska röda stugan på landsbygden blev en vanlig syn först en bra bit in på 1800-talet. Kringresande rödfärgare utförde målningen.

Fe_2O_3
Järn(III)oxid

Slamfärg bildar ingen tät film. Väta kan tränga in i fasaden, men kommer lätt ut igen. Tillfällig fukt skadar inte träet.

Färglager

Trä

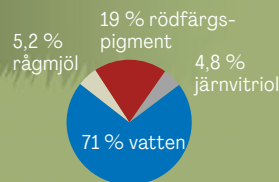
Färg skyddar träets lignin från att skadas av solens UV-ljus. För en träfasad är detta oftast främst en estetisk fråga. UV-skadat trä eroderar bort mycket långsamt.

Trä som vuxit långsamt och har täta årsringar har gott rykte, men forskning vid Linnéuniversitetet visar att mer snabbväxande trä med lägre densitet passar bättre för slam-målad fasad. Det torkar snabbare och får mindre sprickbildning. Dessutom tränger färgen in djupare. Slamfärg fäster bäst på finsågat, ohyvlat trä.

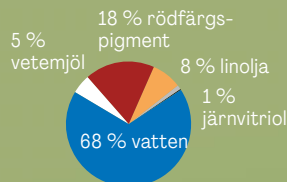

Recepten på slamfärg har varierat och många rödfärgare hade sina egna varianter. Över tid har andelen järnvitriol minskat medan linolja tillkommit. Mjöl används fortfarande som bindemedel.

BLANDNING I SLUTET AV 1800-TALET

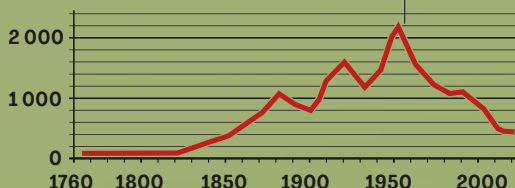

BLANDNING I SLUTET AV 1900-TALET

Vid Falu koppargruva har röd slamfärg producerats oavbrutet sedan 1764. Den användes först i städer och på finare byggnader. Under 1800-talet färgades den svenska landsbygden röd och en rad rödfärgsbruk uppstod. I dag är Falu Rödfärg den enda stora producenten.

FALU RÖDFÄRG
FÖRSÄLJNING:
TON PIGMENT PER ÅR

PLASTFÄRGEN
LANSEAS